

رشته گروه دانش دریا –امید اسماعیلی –بزرگترین سرمایه هر کشور و هر سازمانی نیروی انسانی آن است. سرمایه گذاری علمی برای نیروی انسانی تنها سرمایه گذاری انسانی است که نه تنها مستهلک نمی شود، بلکه به طور فزاینده، بازده آن افزایش می یابد. در سال گذشته، مسئولان سازمان بنادر و دریانوردی، از کمبود ۱۶ هزار نیرو در فعالیت های امور دریایی کشور خبر دادند. این در حالی است که در سیاست‌های کلی توسعه دریا محور ابلاغی مقام معظم رهبری، بر تأمین و ارتقاء سرمایه انسانی و مدیریت متعهد و کارآمد و ایجاد پشتوانه علمی، آموزشی و پژوهشی برای توسعه دریامحور و زیست بوم نوآوری و فناوری دریایی تأکید شده است. دانشگاه‌ها در تربیت نیروی انسانی ماهر و ورود به بازار کار نقش اساسی دارند. در گفت و گو با ابوذ ابراهیمی، دکترای مهندسی دریا و عضو هیأت علمی دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار و مدیرکل امور پژوهشی آن دانشگاه درخصوص وضعیت آموزشی و پژوهشی دانشگاه و وضعیت پژوهشی امور دریایی کشور پرداخته شد که در ادامه خواهیم خواند.

اقتصاد سرآمد، مقداری درباره خودتان و دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار بفرمایید؟
ابراهیمی: ابوذ ابراهیمی، استاد دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار و مدیر امور پژوهشی دانشگاه هستم، رشته تخصصی ام، مهندسی دریا گرایش هیدرودینامیک و فارغ التحصیل از دانشگاه شریف می باشم. ۱۵ سال سابقه تدریس در این دانشگاه را دارم و از ۴ سال پیش مدیر پژوهشی دانشگاه هستم.

دانشگاه دریانوردی چابهار، تخصصی ترین دانشگاه دریانوردی در ایران است. دانشگاه سال ۱۳۵۳ شروع به کار کرد؛ در ابتدا در قالب یک دانشکده و با مشارکت دانشگاه ساو تهمتون انگلیس شروع به فعالیت کرد و وظیفه آن در ابتدا، آموزش دریانوردانی بوده است که قصد داشتند در دریا بر روی کشتی کار کنند. بعد از انقلاب در قالب دانشکده زیر نظر دانشگاه سیستان و بلوچستان به فعالیت خود ادامه داد و بعد از مدتی به عنوان یک دانشگاه مستقل به کار خود ادامه داد و اکنون سه دانشکده دارد که شامل دانشکده مهندسی دریا، دانشکده علوم دریایی و دانشکده مدیریت و علوم انسانی می باشد. دانشکده مهندسی دریا رشته های مثل، مهندسی دریا یا کشتی سازی و مهندسی دریانوردی می باشد که رشته های دارای بورسیه هستند و بر روی کشتی ها فعالیت می کنند. همچنین رشته های مانند مکانیک، عمران، برق نیز در این دانشکده

تدریس می شود. دانشکده علوم دریایی، رشته های مانند شیلات، زیست دریا، شیمی دریا و رشته های مشابه را دارد و در این رشته ها دانشگاه موفق عمل کرده و تا مقطع دکتری دانشجو می پذیرد. دانشکده مدیریت هم، شامل رشته های مدیریت حمل و نقل دریایی و زبان انگلیسی، اقتصاد دریا و رشته های مشابه علوم انسانی می باشد. می توان گفت به لحاظ رشته های تحصیلی، این دانشگاه در کشور منحصر به فرد است که رشته های خاص دریایی دارد. همچنین به لحاظ استاد، نیز اساتید خیلی زیادی در سطح استاد تمام و دانشیار در رشته های مختلف دریایی در این دانشگاه حضور دارند.

نکته جالب درباره این دانشگاه این است که بسیاری از فرماندهان کشتی های مختلف از جمله کشتی های تجاری که هم کانون مشغول به کار بر روی کشتی های ایرانی و حتی کشتی های خارجی هستند، همچنین فرماندهان قبلی، فارغ التحصیلان این دانشگاه بودند. همیشه باعث افتخار دانشگاه است که در این زمینه کشور را به یک استقلال و عدم وابستگی به نیروهای خارجی رسانده است.

اقتصاد سرآمد: دانشجویان، بیشتر از کدام مناطق کشور هستند؟
ابراهیمی: تقریباً می توان گفت دانشگاه از مناطق مختلف کشور، برای رشته های مختلف ورودی دارد. مثل سایر دانشگاه ها، درصد بیشتری از دانشجویان بومی هستند و دانشجویان خوبی هم داریم که خروجی این دانشگاه در مقاطع ارشد و دکتری به دانشگاه های خوب کشور مانند امیرکبیر، شریف، تهران و ... مشغول به تحصیل هستند. دانشگاه چابهار از طریق کنکور دانشجو می پذیرید و برخی رشته ها مانند مهندسی دریا، عرشرسه و موتور(Engine) بورسیه شرکت های مانند نفت کش، کشتیرانی و ... هستند. متقاضیانی زیادی دارد؛ البته این رشته ها چند هر حله مصاحبه دارد.

اقتصاد سرآمد: معمولاً گفته می شود در کنکور سراسری برای رشته های دریایی، دانش آموزان با معدل پایین هم پذیرفته می شود.

ابراهیمی: با توجه به تعدد دانشگاههایی که رشته های دریایی را دارند، مانند امیرکبیر، شریف، بابل و خلیج فارس، خوزستان؛ تعداد دانشگاه هایی که رشته های دریایی را ارئه می دهند زیاد شده است، همچنین، تعداد شرکت کنندگان کنکور هم معمولاً زیاد است، بعضاً پیش می آید دانشجویانی وارد این رشته ها می شوند که از نظر پایه ای دوره دبیرستان دانشجویان قوی محسوب نمی شوند، اما همان ها که در دید اول دانشجویان ضعیفی به نظر می آیند، بعد از چهار سال تحصیل، در مقطع ارشد در دانشگاه تراز اول کشور قبول می شوند، که نشان می دهد اساتیدی که در دوره کارشناسی با آنها کار می کنند، کمک می کنند که ضعف آنها جبران شود.

اقتصاد سرآمد: از نقطه نظر پژوهشی دلیل این نقصان چیست؟ ابراهیمی: دلیل آن به نظر من، این است که تعداد زیادی دانشگاه در کشور وجود دارد و از طرفی شرکت کننده های رشته ریاضی و فیزیک خیلی کم شده است، طبیعتاً اگر معدل های بهتری باشد، ترجیح می دهند در دانشگاه هایی مانند امیرکبیر، شریف، تهران و ... و در رشته های دیگری قبول شوند و مابقی شهرهای حاشیه ای را برای رفتن به دانشگاه انتخاب می کنند. البته این به این معنی نیست که همه ورودی رشته های دریا معدل پایین داشته باشند. خودم در دانشگاه شریف تدریس داشته ام، بسیاری از دانشجویان رشته مهندسی دریا از معدل های بالا بودند؛ چراکه انتخاب آنها به دلیل دانشگاه شریف بود و دوست داشتند در آنجا تحصیل کنند.

اقتصاد سرآمد: شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی اطلاعیه ای که برای جذب نیرو ابلاغ کرده بود، حداقل معدل لازم برای بورسیه را ۱۲ ذکر کرد. به نظر می رسد مقداری اقبال به رشته

های دریایی در کشور ما پایین است و این نیاز به آسیب شناسی دارد که مرکز پژوهشی شما باید به آن بپردازد. سوال اینجاست چرا دانش آموزان با معدل بالا انتخاب اول آنها رشته های مثل کامپیوتر، مکانیک، عمران و ... است و رشته مهندسی دریا در اولویت انتخاب قرار ندارد درحالی که کشور هم اکنون نیروی کارشناس دریایی به مقدار ۱۶۰۰۰ نفر کمبود وجود دارد. **ابراهیمی:** یکی از دلایل این است که یک سری از رشته ها بهتر معرفی شدند و بازار کار بهتری براساس تحقیقات افراد دارند. البته برخی همان طور که شما گفتید فقط یک رشته ای را انتخاب می کنند و اصلاً نه رشته های دریایی را و نه شهرهایی مثل چابهار و ... را می شناسند. این موضوع قبلاً بیشتر مصداق داشت، ولی الان که فرصت انتخاب بیشتر وجود دارد، انتخاب آگاهانه تر باید باشد. در دانشگاه ما هم شاهد هستیم خیلی از افراد فرق بین مهندسی دریا، دریانوردی و سایر رشته های دریایی را نمی دانند و فکر می کنند چون مهندسی دریا را انتخاب کرده، پس بورسیه است و از روز اول حقوق می گیرد.

این نکته به این معنی است که رشته های دریایی خیلی شناخته شده نیست که اگر به صورت تصادفی از چند نفر حتی در شهرهای توسعه یافته تر درباره مهندسی دریا پرسید، پاسخ خواهند داد که آنهایی که بر روی کشتی کار می کنند و از ما هم همین انتظار را دارند که بر روی کشتی کار کنیم؛ نکته منفی همین است که رشته های دریایی شناخته شده نیستند.

نکته مثبت آن این است نزدیک به صد نفر رشته مهندسی دریا را انتخاب می کنند، برای اینکه فکر می کنند رشته دریانوردی است و برای آنها جذابیت دارد و افرادی رشته دریانوردی – عرشرسه و موتور(Engine) را انتخاب می کنند و معدل بالایی دارند و در رشته های دیگر هم مانند رشته های مکانیک و ... در دانشگاه تراز اول کشور می توانستند قبول شوند.

اقتصاد سرآمد: براساس تحقیق این روزنامه که بیشتر گفته شد، حدود ۴۰ درصد دانشجویان، ابراز کردند، بعد از فارغ التحصیلی دیگر سراغ این رشته نخواهند آمد، این مسائل

گفت و گوی «روزنامه دریایی سرآمد» با ابوذ ابراهیمی، مدیر امور پژوهشی

دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار:

بخش اول

اهمیت «اقتصاد دریا»

برای کشور کمتر

از موضوع انرژی نیست

نشان می دهد که این موضوع نیازمند یک پژوهش ملی است و نهادهایی مانند رسانه ملی باید در این زمینه نقش آفرینی کنند. موضوع دریا در کشور بیشتر با موضوعاتی چون دزدان دریایی و کشتی در حال غرق شدن بیشتر مطرح شده است که به این معنی است که ما به یک بازیافت فرهنگی نیاز داریم. سؤال این است در حوزه پژوهش بر روی این موضوع آیا پژوهش مشخصی انجام شده است؟

ابراهیمی: واقعیت این است که موضوعی که شما اشاره کردید، بیشتر باید در حوزه علوم انسانی بررسی و پژوهش شود. در حوزه مهندسی، کارهای پژوهشی بیشتر درگیر مباحث مهندسی است؛ اما این چالشی است که با آن درگیریم.

این موضوع در فضای بین اساتید مطرح است که به لحاظ نیروی انسانی، وضعیت فعالیت های دریایی نسبت به قبل بدتر شده است و بسیاری از دانشجویان اقبال کمتری به رشته های دریایی نشان می دهند و سراغ رشته های دیگر می روند. هرچند در حال حاضر اوضاع آنقدر بحرانی نیست، اما ۱۰ سال دیگر باید التماس کنیم تا دانشجویان این رشته ها را انتخاب کنند و در شرکت های دریایی کار کنند. برای این منظور ضرورت دارد تا دولت از همان مقطع کارشناسی افراد را بورسیه کند. افراد معمولاً تحصیل را برای شغل مناسب و حقوق زیاد پیگیری می کنند و اگر دانشجویان رانه با حقوق زیاد بورسیه شوند، در این صورت هم تعهد برای طرف ایجاد می وشد که بعد از فارغ التحصیلی در این رشته ها کار کند و هم انگیزه ایجاد می کند تا درس بخود را به خوبی بخواند. در رشته مهندسی دریانوردی تعداد ورودی زیادی دارد، ولی همه آنها بورسیه نمی شوند. مثلاً شرکت نفت کش اعلام می کند که ۱۰ نفر را با معدل بالای ۱۶ بورس می کند. و انتخاب ۱۰ نفر از بین ۳۰ نفر انجام می شود، باعث می شود که یک رقابت خیلی شدیدی بین آنها انجام شود و اگر سازمان ها و شرکت های دریایی دیگر هم طرح بورسیه مثل این را راه بیندازند که هزینه چندانى را هم نمی خواهد؛ که حدود یک تا دو میلیون تومان در ماه است، انگیزه بسیار زیادی را در دانشجویان ایجاد می کند.

ادامه دارد...

اطلاعیه جذب نیروی تعهد خدمتی ۱۰ساله سازمان بنادر و دریانوردی

حوزه /بندر	شهید رجایی	شهید باهنر	لنگه	امام خمینی	خرمشهر	بوشهر	چابهار
امور دریایی	۷	۲	۲	۶	۲	۴	۵
امور بندری و اقتصادی	۴	۱	۱	۴	۱	۳	۴
مهندسی و توسعه امور زیربنایی	۴	۱	۱	۴	۵	۳	۳
برنامه ریزی، مدیریت، حقوقی، امور مالی، فاوا	۷	۲	۲	۶	۲	۴	۴

بدون شرح

قاب دوربین

عکس: اصغر بشارتی

بدون شرح...

فریبا عزیز ی - اقتصاد سرآمد